

বন্ধ কোঠাত আহোম ইতিহাসৰ বহু অলিখিত তথ্য-সম্বল !

তলাতল ঘৰত পুৰাতত্ত্ব বিভাগৰ খনন

নিজা বাতৰি দিওঁতা

শিৱসাগৰ, ২৭ এপ্রিল : ইতিহাসৰ পাত সলনি কৰাৰ প্ৰচেষ্টাৰে কেন্দ্ৰীয় পুৰাতত্ত্ব বিভাগে আহোমৰ চহু বহুৰীয়া ৰাজত্ব কালৰ অপূৰ্ব স্থাপত্য সাতমহলীয়া তলাতল ঘৰৰ ভিতৰৰ এটা কোঠাৰ বন্ধ হৈ থকা প্ৰৱেশ পথ মুকলিৰ বাবে কালিৰেপৰা খনন কাৰ্য চলাইছে। ভাৰতীয় পুৰাতত্ত্ব সৰ্বেক্ষণৰ গুৱাহাটী মণ্ডলে এই খনন কাৰ্য আৰম্ভ কৰিছে। কালি এই খনন কাৰ্য প্ৰায় দুই মিটাৰ পৰ্যন্ত চলিছে, য'ত উদ্ধাৰ হৈছে এখন বন্ধ দুৱাৰ। আহোম শাসনৰ ইতিহাসৰ বেলি মাৰ যোৱাৰ পিছৰেপৰা এই দুৱাৰখন বন্ধ হৈ আছিল। এই খননত নিগত হৈছে গেছ। দুৱাৰসমূহ চাপৰ হোৱাৰ বাবে কালি খনন কাৰ্যত জড়িত পাঁচজনীয়া শ্ৰমিকৰ দলটোৱে বিশেষ অগ্ৰগতি লাভ কৰা নাই যদিও দুৱাৰৰ সন্ধানত যি খনন কাৰ্য আৰম্ভ হৈছে সি অসমীয়া জাতিৰ বাবে অলিখিত বুৰঞ্জী অধ্যয়নৰ পাত হ'ব বুলি বহুজনে মন্তব্য কৰিছে। শিৱসাগৰৰ বুৰঞ্জীবিদসকলে এই খননকাৰ্যক আদৰণি জনোৱাৰ লগতে উৎসুকতাও প্ৰকাশ কৰা পৰিলক্ষিত হৈছে। উল্লেখ্য যে যোৱা দুটা শতিকালো অধিককাল ধৰি ঐতিহাসিক তলাতল ঘৰটোৰ তলত আৰু তিনিটা মহলা থকা বুলি জনসাধাৰণে বিশ্বাস কৰি আহিছে। তদুপৰি তলাতল ঘৰটোৰপৰা দিখৌ নদী আৰু গড়গাঁৱত থকা কাৰেংঘৰলৈ পাতাল সুৰংগ থকা বুলি বহু বুৰঞ্জীবিদে

দাবী কৰি অহাৰ সমান্তৰালকৈ জনসাধাৰণেও বিশ্বাস কৰি আহিছে। কিন্তু পুৰাতত্ত্ব বিভাগে তলাতল ঘৰৰ গোপন সুৰংগৰ লগতে মাটিৰ তলৰ মহলাকেইটাৰ অৱস্থিতিৰ কথা অস্বীকাৰ কৰি আহিছে। শেহতীয়াভাৱে পুৰাতত্ত্ব বিভাগৰ অধীনত কানপুৰ আই আই টিৰ বিশেষজ্ঞৰ দল এটাই তলাতল ঘৰ আৰু গড়গাঁৱৰ কাৰেংঘৰত গ্ৰাউণ্ড পেনিট্ৰেটিং ৰাডাৰ ছাৰ্ভে চমুকৈ জি পি আৰ জৰীপ চলাই প্ৰাথমিক অৱস্থাত দুয়োটা ঐতিহাসিক ভৱনৰ তলত স্থাপত্য অৱস্থিতিৰ তথ্য আহৰণ কৰাৰ কথা ব্যক্ত কৰিছিল। কিন্তু শেহতীয়াভাৱে ভাৰতীয় পুৰাতত্ত্ব সৰ্বেক্ষণৰ গুৱাহাটী মণ্ডলৰ দায়িত্বত থকা ড° মিলন কুমাৰ চৌলেই আই আই টিৰ বিশেষজ্ঞ দলটোৰ উদ্ধৃতি দি দুয়োটা ঐতিহাসিক ভৱনৰ তলত পাতাল সুৰংগ কিম্বা পাতাল মহলা নাই বুলি ব্যক্ত কৰিছিল, যাৰ বাবে একাংশ বুৰঞ্জীবিদে ব্যাপক প্ৰতিক্ৰিয়া ব্যক্ত কৰিছিল। বুৰঞ্জীবিদসকলে ৰংপুৰৰ তলাতল ঘৰ আৰু গড়গাঁৱৰ কাৰেংঘৰ সাত মহলীয়া বুলি দাবী কৰিছে। উল্লেখ্য যে ৰংপুৰৰ তলাতল ঘৰৰ মাটিৰ সমান্তৰালকৈ থকা মহলাটোৰ তিনিটা প্ৰান্তত থকা তিনিটা প্ৰৱেশ পথ বৃটিছৰ ৰাজত্ব কালত শিল, ইটা আদি জাপি সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ কৰি দিয়া হৈছিল। বাস্তৱত এই কোঠাকেইটাত কি আছে বা এই পথকেইটাৰে ক'লৈ যাব পাৰি তাক লৈ সুদীৰ্ঘ দিন ধৰি জনসাধাৰণৰ

মাজত কৌতূহল সৃষ্টি হৈ আহিছে। একাংশ লোকে এই বন্ধ প্ৰৱেশ পথকেইটাৰ এটা তলাতল ঘৰৰ তলৰ মহলালৈ যোৱাৰ পথ বুলি দাবী কৰি আহিছে। আনকি বুৰঞ্জীবিদ ভুবন চন্দ্ৰ সন্দিকৈয়েও তেওঁৰ জীৱনকালত বহু লোকক তলাতল ঘৰৰ তলৰ মহলালৈ যাব পৰা পথটো দেখুৱাই গৈছিল। তলাতল ঘৰৰ পাছফালৰ পূব আৰু উত্তৰ দিশৰ মাজত অৱস্থিত এটা ক্ষুদ্ৰাকৃতিৰ গোপন কোঠা বৃটিছৰ দিনত বন্ধ কৰি দিয়া হৈছিল। স্থানীয় একাংশ লোকৰ মতে উক্ত পথটোৱেদি তলাতল ঘৰৰ তলৰ মহলাৰ এটা কোঠালৈ যোৱাৰ পথ আছিল। কিন্তু বৃটিছৰ ৰাজত্ব কালত বন্ধ কৰি দিয়া এই পথটো মুকলি কৰাৰ বাবে পুৰাতত্ত্ব বিভাগে কোনো দিনাই প্ৰচেষ্টা নচলালে। স্থানীয় জনসাধাৰণৰ লগতে বুৰঞ্জীবিদ আৰু কেইবাটাও সংগঠনে বৃটিছৰ ৰাজত্ব কালত বন্ধ কৰি দিয়া তলাতল ঘৰৰ তিনিটা প্ৰৱেশ পথ পুনৰ মুকলি কৰাৰ বাবে সুদীৰ্ঘ দিন দাবী জনাই আহিছিল। যোৱা ২৪ এপ্রিলত শিৱসাগৰলৈ অহা ভাৰতীয় পুৰাতত্ত্ব সৰ্বেক্ষণৰ গুৱাহাটী মণ্ডলৰ দায়িত্বত থকা অধীক্ষক ড° মিলন কুমাৰ চৌলেই ঐতিহাসিক তলাতল ঘৰ পৰিদৰ্শন কৰি সুদীৰ্ঘ দিনধৰি বন্ধ হৈ থকা এটা কোঠাৰ প্ৰৱেশ পথ মুকলি কৰাৰ বাবে নিৰ্দেশ দিয়ে। সেইমৰ্মে কালিৰেপৰা তলাতল ঘৰৰ এই বন্ধ পথটো মুকলি কৰাৰ বাবে একাংশ শ্ৰমিকে কাম আৰম্ভ

কৰিছে। কিন্তু এই প্ৰৱেশ পথটো মুকলি কৰাৰ বাবে শ্ৰমিকসকলক কেইবাটাও দিন প্ৰয়োজন হ'ব, যিহেতু সুদীৰ্ঘ দিন ধৰি বন্ধ হৈ থকাৰ বাবে তলাতল ঘৰৰ এই কোঠাটোৰ ভিতৰ ভাগত পানী সোমাই পকী বেৰসমূহ নষ্ট কৰি পেলায়। আনকি পকী বেৰৰ লগতে ওপৰৰ ছাতৰ ইটা পৰ্যন্ত খহি পৰি কোঠাটো সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ কৰি পেলায়। আনহাতে, প্ৰবেশ পথটো অনাস্ত চাপৰ হোৱাৰ বাবেও শ্ৰমিকসকলে পথ মুকলি কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট অসুবিধাৰ সন্মুখীন হ'ব লগত পৰিছে। কিন্তু পুৰাতত্ত্ব বিভাগে তলাতল ঘৰৰ পাছফালৰ উত্তৰ আৰু পূৰ্ব দিশৰ মাজৰ বন্ধ হৈ থকা গোপন পথটোৰ লগতে মাজত থকা আন এটা গোপন পথ মুকলি কৰাৰ বাবে বৰ্তমানো কোনো ধৰণৰ প্ৰচেষ্টা চলোৱা নাই। অৱশ্যে পুৰাতত্ত্ব বিভাগৰ বিষয়া ড° মিলন কুমাৰ চৌলেই তলাতল ঘৰৰ উদঘাটন নোহোৱা তথ্য আহৰণৰ বাবে সকলো ধৰণৰ প্ৰচেষ্টা চলোৱা হ'ব বুলি ব্যক্ত কৰিছে। ইফালে তলাতল ঘৰৰ আবদ্ধ হৈ থকা এটা কোঠাৰ প্ৰৱেশ পথ মুকলি কৰাৰ বাবে পুৰাতত্ত্ব বিভাগে চলোৱা খনন কাৰ্যক লৈ সকলো শ্ৰেণীৰ লোক উৎসাহী হৈ পৰিছে। এই খনন কাৰ্যই আহোম ৰাজত্ব কালৰ অনাবিষ্কৃত তথ্য আহৰণ কৰিব পাৰকেই বা নোৱাৰকেই, ইতিপূৰ্বে ধ্বংসৰ মুখলৈ গতি কৰা তলাতল ঘৰৰ উক্ত কোঠাতো মেৰামতি কৰি তলাতল ঘৰৰ আয়ুস যে বৃদ্ধি কৰিব পৰা যাব তাত কোনো সন্দেহ নাই।